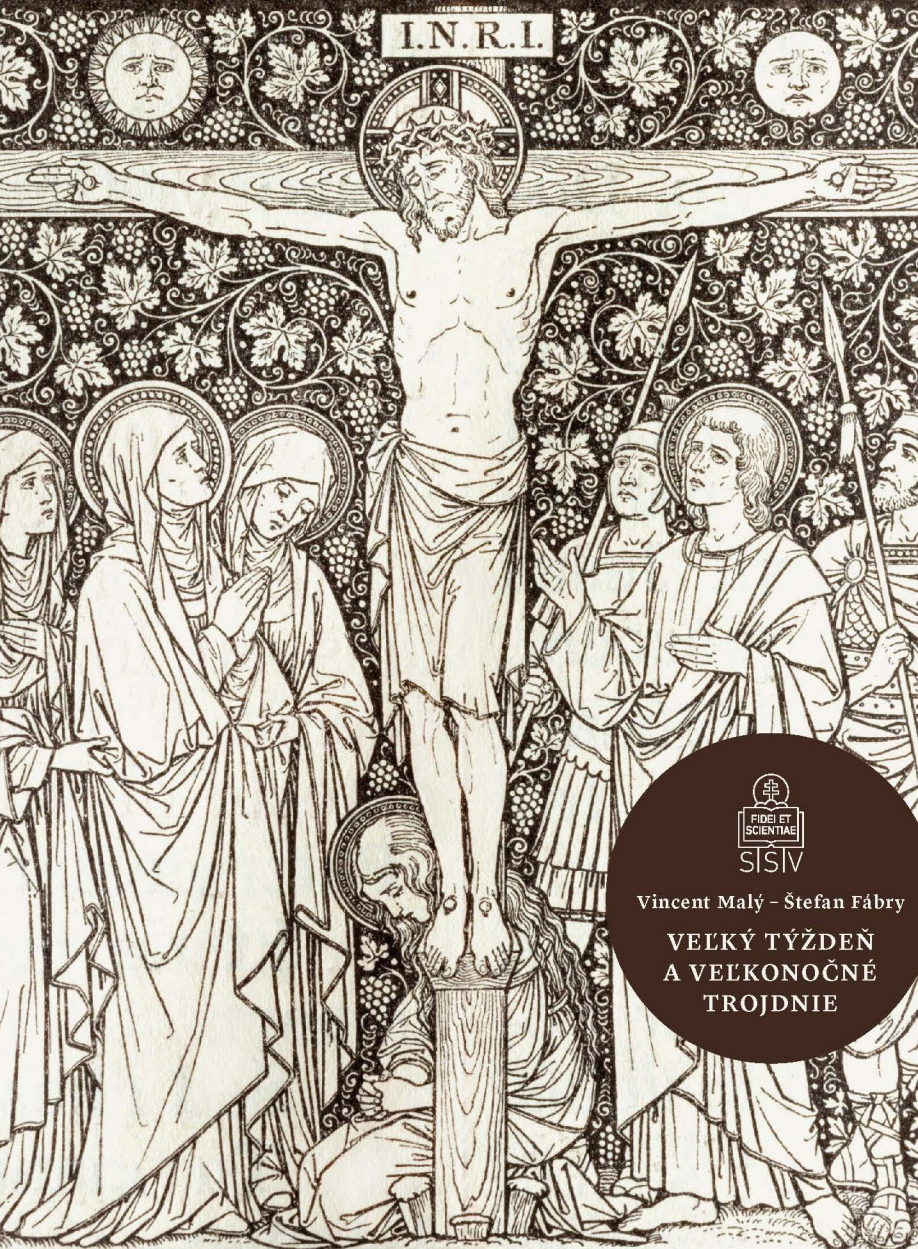

I.N.R.I.

Vincent Malý - Štefan Fábry

VELKÝ TÝŽDEŇ
A VELKONOČNÉ
TROJDNIE

VELKÝ TÝŽDEŇ A VELKONOČNÉ TROJDNIE

**Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2020**

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

Texty v tejto knihe prevzaté z oficiálnych liturgických kníh sa zhodujú s pôvodinou.

Biblické texty Nového zákona sa uvádzajú podľa schváleného prekladu Novej vulgáty vydaného pod názvom Sväté písmo – Nový zákon, SSV, Trnava 1986.

Nihil obstat:

ThDr. Joannes Šulík, PhD.

Imprimatur:

Mons. Joannes Orosch, archiepiscopus tyrnaviensis,
Tyrnaviae die 28 februarii 2017, nr. 1925/17

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2020

ISBN 978-80-8161-414-9

PREDHOVOR

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom cirkevného roka, keď si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Slávi sa v prvú jarnú nedeľu po prvom jarnom splne. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky, ktoré sa slávili od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan na pamiatku vyslobodenia izraelského národa z egyptského otroctva.

Cirkev ako pozorná a milujúca matka dáva svojim synom a dcéram príležitosť dokonale sa zahĺbiť do veľkonočného tajomstva práve prípravou počas Veľkého týždňa. Liturgia je dokonalá učiteľka, ktorá nás učí chápať čas, jeho spomalenie i zrýchlenie, vedie nás k mystickému prežívaniu extázy lásky k Bohu, ktorú prežíva človek žasnúci nad veľkonočným tajomstvom Božej lásky.

Veľký týždeň je pozvaním Cirkvi stíšiť sa a pripraviť svoju dušu na najväčší prejav Božej lásky k nám. Prežívanie Veľkonočného trojdnia, ktoré je jeho súčasťou a vyvrcholením, je odpoveďou človeka, odpoveďou lásky, odovzdať sa nado všetko milovanému Bohu. Nech táto kniha, doplnená vysvetlivkami a komentármi, pomôže každému, kto sa zúčastní na posvätných obradoch, intenzívnejšie ako doteraz prežiť ústredné tajomstvá našej viery.

V Trnave 25. marca 2017, na slávnosť Zvestovania Pána

Ivan Šulík
riaditeľ SSV

VELKÝ TÝŽDEŇ

KVETNÁ NEDEĽA

Nedeľa utrpenia Pána

Veľký týždeň sa začína Kvetnou nedeľou, čiže Nedeľou utrpenia Pána, v ktorej sa spája predzvesť kráľovského triumfu Krista so zvesťou o jeho umučení.

Obrady Kvetnej nedele sa skladajú z dvoch častí:

- a) Spomienka na Pánov vstup do Jeruzalema.
- b) Svätá omša.

V spomienke na Pánov vstup do Jeruzalema sa sprítomňuje udalosť, ktorú opisujú evanjelisti Matúš, Marek, Lukáš a Ján. Spomienka na Pánov vstup do Jeruzalema z Olivovej hory sa odpradáva koná slávnostnou procesiou, ktorou veriaci slávia túto udalosť, pričom napodobňujú zvolania a gestá hebrejských detí, ktoré vyšli v ústrety Pánovi a nadšene volali: „Hosanna!“ Procesiou v úvode dnešných obradov takto aj my víťame Krista, Mesiáša, ako nášho Kráľa.

Vo svätej omši sa čítajú alebo spievajú pašie, t. j. časť evanjelia, v ktorom sa opisuje Pánovo umučenie. Aj tu už vopred vidíme Krista, Kráľa mučeníkov.

Sú to dva pohľady na veľkonočné tajomstvo: Kristus, náš Kráľ, ktorého Duch Svätý pomazal olejom veleby za večného kňaza a kráľa všetkých svetov a ktorému dnes Jeruzalemčania, najmä deti a mládež, volajú na slávu, dnes vstupuje do Jeruzalema, aby na oltári kríža obetoval seba samého a aby ako kráľ na kríži pritiahol k sebe všetkých. „*Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno*“ (Flp 2, 8 – 10a), aby odovzdal Otcovi „*kráľovstvo spravodlivosti, lásky a pokoja*“.

Tak ako Kvetná nedeľa, aj nasledujúce dni *Svätého* alebo *Veľkého týždňa* nesú silnú črtu Kristovho utrpenia.

Súčasná liturgia opustila zvyk čítať v utorok tohto týždňa pašie podľa Marka a v stredu pašie podľa Lukáša. Oboje sa prečítajú na Kvetnú nedeľu v rámci striedania perikop v trojročnom cykle.

Prvé čítania prvých troch dní Svätého týždňa sú uryvky z prvých troch piesní o Pánovom služobníkovi z *Knihy proroka Izaiáša*, evanjeliá zas opisujú udalosti Ježišovho života z posledných dní pred umučením.

Žiadne iné omšové texty nesmú potlačiť liturgiu týchto dní. A počas týchto dní sa neslávi krst ani birmovanie.

SPOMIENKA NA PÁNOV VSTUP DO JERUZALEMA

V tento deň si Cirkev pripomína Ježišov vstup do Jeruzalema, aby tam uskutočnil svoje veľkonočné tajomstvá. Spomienka na Pánov vstup do Jeruzalema sa koná vo všetkých omšiach, a to procesiou alebo slávnostným vstupom pred hlavnou omšou a jednoduchým vstupom pred inými omšami. Slávnostný vstup, nie však procesia, sa môže opakovať aj pred inými omšami, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet veriacich.

Najstaršiu zachovanú zmienku o procesii na Kvetnú nedeľu máme z konca 4. storočia (okolo roku 390) v diele *Peregrinatio Silviae Aetheriae* (*Púť Silvie Etérie*).

Autorka v ňom opisuje, ako sa kresťania v nedeľu popoludní pred Veľkou nocou zhromaždili na Olivovej hore, kde sa spievali hymny, antifóny, čítali sa čítania a prednášali modlitby. Okolo piatej hodiny popoludní sa čítalo evanjelium o Pánovom vstupe do Jeruzalema, potom išiel sprievod z Olivovej hory do mesta. Biskup predstavoval Ježiša, veriaci mali v rukách palmové a olivové ratolesti. Pred biskupom spievali hymny, antifóny a opakovali: *Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom*. Zvlášť sa tu vyzdvihuje účasť detí: „A všetky deti, čo sú na týchto miestach, aj tie, ktoré nemôžu ešte chodiť, lebo sú útle, a ktoré rodičia nesú v náručí, všetci majú ratolesti – jedni palmové, iní olivové, a tak sprevádzajú biskupa, ako volákedý ľud a deti sprevádzali Pána.“

V Galii sa takáto slávnosť konala už v 7. storočí. Vybral sa nejaký vrch alebo vyvýšené miesto mimo mesta, odkiaľ išla procesia za spevu hymnov a antifón do mesta a v hlavnom kostole bola svätá omša. Pred mestskou bránou alebo pred bránou kostola si uctili Krista ako Kráľa, ktorého symbolom bol nezahalený kríž ozdobený kvetmi alebo evanjeliár nesený na nosidlách. Pritom sa spieval velebný hymnus *Gloria, laus et honor* (*Sláva ti, Kriste, Kráľ náš*), ktorý zložil Teodulf Orleánsky († 827).

Prvý spôsob: Procesia

Veriaci sa v určenú hodinu zhromaždia v menšom kostole alebo na inom vhodnom mieste mimo toho kostola, do ktorého sa má ísť v procesii. V rukách majú ratolesti.

Kňaz v červenom omšovom rúchu príde s asistenciou na miesto, kde sa zhromaždili veriaci. Namiesto ornátu môže mať oblečený pluviál, ktorý po procesii odloží.

Medzitým sa spieva nasledujúca antifóna alebo iná primeraná pieseň.

ANTIFÓNA

(Porov. Mt 21, 9)

Hosanna synovi Dávidovmu!

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom: Kráľ Izraela.

Hosanna na výsostiach!

Potom kňaz pozdraví ľud zvyčajným spôsobom. Krátkym príhovorom povzbudí veriacich, aby sa aktívne a uvedomene zúčastnili na slávnosti tohto dňa. Môže sa im prihovoriť napríklad takto:

Drahí bratia a sestry, od začiatku Pôstneho obdobia sme sa duchovne očisťovali pokáním a skutkami kresťanskej lásky. Dnes sa schádzame, aby sme spolu s celou Cirkvou začali sláviť veľkonočné tajomstvo Ježiša Krista. Kristus Pán toto tajomstvo uskutočnil svojou smrťou a zmŕtvychvstaním; preto prišiel do svojho mesta Jeruzalema.

S vierou a nábožnosťou oslávme teda spomienku na jeho spásonosný vstup do Jeruzalema.

Sprevádzajme Pána, aby sme mali účasť na jeho slávnom zmŕtvychvstaní a večnom živote, ktorý dosiahneme, keď s pomocou jeho milosti budeme spolu s ním trpieť.

Po príhovore sa kňaz modlí so zopätými rukami niektorú z nasledujúcich modlitieb:

Modlime sa.

**Všemohúci a večný Bože,
posväť ✠ tieto ratolesti svojím požehnaním, *
aby sme skrze Krista Kráľa,
ktorého s plesaním sprevádzame, –
mohli vojsť do večného Jeruzalema.
Lebo on žije a kraluje na veky vekov.
✠ Amen.**

Alebo:

Modlime sa.

**Bože, posilni vieru tých, čo dúfajú v teba, *
a láskavo vypočuj modlitby prosiacich, –
aby sme ti v Kristovi,
ktorému dnes ako víťazovi mávame ratolestami,
prinášali ovocie dobrých skutkov.
Lebo on žije a kraluje na veky vekov.
✠ Amen.**

Mlčky pokropí ratolesti požehnanou vodou.

Potom sa číta stať o Pánovom vstupe do Jeruzalema z jedného zo štyroch evanjelií. Číta ju diakon alebo (ak nie je diakon) sám kňaz zvyčajným spôsobom.

EVANJELIUM

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom

V roku A:

✠ Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša (21, 1 – 11)

Keď sa priblížili k Jeruzalemu a prišli do Betfage pri Olivovej hore, Ježiš poslal dvoch učeníkov a povedal im:

„Chodte do dediny, čo je pred vami, a hneď nájdete priviazanú oslicu a s ňou osliatko! Odviažte ich a privedte ku mne! A keby vám niekto niečo hovoril, povedzte: ‚Pán ich potrebuje.‘ A hneď ich prepustí.“

Toto sa stalo, aby sa splnilo, čo predpovedal prorok:

„Povedzte dcére sionskej:

Hľa, tvoj Kráľ prichádza k tebe,

tichý, sediaci na oslici,

na osliatku, mláďati ťažného zvieraťa.“

Učeníci šli a urobili, ako im Ježiš rozkázal. Priviedli oslicu a osliatko, pokládli na ne svoje plášte a on si na ne sadol. Veľké zástupy prestierali na cestu svoje plášte, iní odtínali zo stromov ratolesti a stlali ich na cestu. A zástupy, čo išli pred ním, i tie, čo išli za ním, volali: „Hosanna synovi Dávidovmu! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Hosanna na výsostiach!“

Keď Ježiš vošiel do Jeruzalema, rozvírilo sa celé mesto; vypytovali sa: „Kto je to?“ A ľudia hovorili: „Je to Ježiš, prorok z galilejského Nazareta.“

Počuli sme slovo Pánovo.

V roku B:

✠ Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Marka (11, 1 – 10)

Keď sa blížili k Jeruzalemu, k Betfage a Betánii pri Olivovej hore, poslal Ježiš dvoch svojich učeníkov a povedal im: „Chodte do dediny, čo je pred vami. A len čo do nej vojdete, nájdete priviazané osliatko, na ktorom ešte nijaký človek nesedel. Odviažte ho a privedte. A keby vám niekto hovoril: ‚Čo to robíte?‘, povedzte: ‚Pán ho potrebuje a hneď vám ho zasa sem vráti.‘“

Oni odišli a na rózcestí našli osliatko priviazané vonku pri bráne; i od viazali ho. Niektorí z tých, čo tam stáli, im vraveli: „Čo to robíte, prečo odväzujete osliatko?“ Oni im povedali, ako im kázal Ježiš, a nechali ich.

Osliatko priviedli k Ježišovi, pokládli naň svoje plášte a on si naň sadol. Mnohí prestierali na cestu svoje plášte, iní zasa zelené ratolesti, čo narezali v poli. A tí, čo išli pred ním, aj tí, čo išli za ním, volali: „Hosanna! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Požehnané kráľovstvo nášho otca Dávida, ktoré prichádza! Hosanna na výsostiach!“

Počuli sme slovo Pánovo.

Alebo:

✠ Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána (12, 12 – 16)

Veľký zástup, čo prišiel na sviatky, sa dopyčul, že Ježiš prichádza do Jeruzalema. Nabrali palmových ratolestí, vyšli mu v ústrety a volali: „Hosanna! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, kráľ Izraela!“

Ježiš si našiel osliatko a sadol si naň, ako je napísané:

„Neboj sa, dcéra sionská!
Hľa, tvoj kráľ prichádza,
sediaci na mláďati oslice.“

Jeho učeníci tomu ešte nerozumeli, ale keď bol Ježiš oslávený, spomenuli si, že to bolo o ňom napísané a že mu to urobili.

Počuli sme slovo Pánovo.

V roku C:

✙ Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša (19, 28 – 40)

Ježiš išiel popredku a uberal sa do Jeruzalema. Keď sa priblížil k Betfage a Betánii pri hore, ktorá sa volá Olivová, poslal dvoch učeníkov so slovami: „Choďte do dediny, čo je pred vami. Len čo do nej vojdete, nájdete priviazané osliatko, na ktorom nikdy nijaký človek nesedel. Odviažte ho a privedte! A keby sa vás niekto opýtal: „Prečo ho odväzujete?“, poviete: „Pán ho potrebuje.““

Tí, ktorých poslal, odišli a našli všetko tak, ako im povedal. Keď osliatko odväzovali, povedali im jeho majiteľia: „Prečo odväzujete osliatko?“ Oni povedali: „Pán ho potrebuje.“

Osliatko priviedli k Ježišovi, prehodili cezeň svoje plášte a posadili naň Ježiša. Ako šiel, prestierali na cestu svoje plášte. A keď sa už blížil k úpätiu Olivovej hory, začali celé zástupy učeníkov radostne veľkým hlasom chváliť Boha za všetky zázraky, ktoré videli, a volali:

„Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom!
Pokoj na nebi a sláva na výsostiach!“

Vtedy mu niektorí farizeji zo zástupu povedali: „Učiteľ, napomeň svojich učeníkov!“

On odvetil: „Hovorím vám: Ak budú oni mlčať, budú kričať kamene.“

Počuli sme slovo Pánovo.

Po evanjeliu, ak je to vhodné, môže byť krátka homília. Potom kňaz alebo iný schopný prisluhujúci dá pokyn na procesiu týmito alebo podobnými slovami:

Bratia a sestry, ako kedysi zástupy v Jeruzaleme,
tak aj my dnes volajme Ježišovi na slávu.
Poďme v pokoji!

Procesia sa pohne ku kostolu, v ktorom sa bude sláviť svätá omša, v tomto poriadku: popredu ide turifer s dymiacou kadidelnicou (ak sa bude používať), za ním ide prisluhujúci s ozdobeným odhaleným krížom, po jeho bokoch dvaja prisluhujúci so zažatými sviecami. Potom kráča kňaz s asistenciou. Za nimi idú veriaci s ratolesťami v rukách.

Pri procesii zbor a ľud spievajú nasledujúcu antifónu, opakujúc ju po jednotlivých veršoch 24. žalmu, alebo inú vhodnú pieseň (u nás to môže byť napr. pieseň z *JKS* č. 182 alebo č. 183).

ANTIFÓNA 1

Jeruzalemské deti s olivovými ratolesťami išli v ústrety Ježišovi
a nadšene volali: Hosanna na výsostiach!

ŽALM 24

Pánova je zem i všetko, čo ju naplňa,
okruh zeme aj tí, čo bývajú na ňom.
Veď on sám položil jeho základy na moriach
a upevnil ho na vodách. – *Ant.*

Kto smie vystúpiť na vrch Pánov,
kto smie stáť na jeho mieste posvätnom?
Ten, čo má ruky nevinné a srdce čisté,
čo nedvíha svoju dušu k márnosti
a neprisahá falošne. – *Ant.*

Taký dostane požehnanie od Pána
a odmenu od Boha, svojho Spasiteľa.
To je pokolenie tých, čo ho hľadajú,
čo hľadajú tvár Boha Jakubovho. – *Ant.*

Zdvihnite, brány, svoje hlavice
a vyvýšte sa, brány prastaré,
lebo má vstúpiť kráľ slávy.

Kto je ten kráľ slávy?

Pán silný a mocný, Pán mocný v boji. – Ant.

Zdvihnite, brány, svoje hlavice

a vyvýšte sa, brány prastaré,

lebo má vstúpiť kráľ slávy.

Kto je ten kráľ slávy?

Pán zástupov, to je ten kráľ slávy. – Ant.

ANTIFÓNA 2

Jeruzalemské deti prestierali na cestu rúcha a nadšene volali:

Hosanna synovi Dávidovmu!

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.

ŽALM 47

Tlieskajte rukami, všetky národy,

jasajte Bohu hlasom radostným.

Lebo Pán je Najvyšší a hrozný,

nad celou zemou veľký kráľ. – Ant.

Podmaňuje nám národy

a pohanov nám kladie pod nohy.

On pre nás vybral dedičstvo,

slávu Jakuba, ktorého má rád.

Za jasotu vystupuje Boh,

Pán vystupuje za hlaholu poľnice. – Ant.

Spievajte Bohu, spievajte,

spievajte nášmu kráľovi, spievajte.

Pretože Boh je kráľom celej zeme;

spievajte mu chválospev. – Ant.

Boh kraľuje nad národmi,

Boh sedí na svojom svätom tróne.

Kniežatá národov sa spolčujú

s národom Boha Abrahámovho.

Veď Bohu patria mocní zeme,

tak veľmi je vyvýšený. – Ant.

JKS 183

1. Kráľ neba, zeme na oslici kráča
k Jeruzalemu, jak to Písma značia.
Šli mu naproti s úctivosťou všetkou
a s láskou veľkou.
2. Víťali slávne vladára a kráľa,
spievaním krásnym oslávili Pána:
Blahoslavený, ktorý kráčaš k bráne,
láskavý Pane!
3. Niektorí z ľudu hádzali mu palmy
a pred ním v úcte na koliená padli,
stlali pod nohy rúcho mu na cestu,
keď išiel k mestu.
4. Dieťatka malé ratolesti niesli
a v chráme Božom, vítajúc ho, riekli:
Isto tento je, ktorý na zem stúpil,
by ľud vykúpil.
5. Poddané sú mu zástupy a tróny,
na slávu sa mu zem a nebo kloní.
Všetci jasali: „Hosanna ti, sláva!“
Vítali Pána.
6. Neboj sa už viac, ty sionská dcéra,
diabolskú chytrosť premohla už viera.
Kráľa, prišlého na oslici, vítaš,
jak v Písme čítaš.

HYMNUS KRISTA KRÁĽA

- ℟. Sláva ti, Kriste, Kráľ náš, ty Vykupiteľ sveta!
Prijmi hold od zástupu, čo sa dnes s tebou stretá!
1. Ľud vyvolený plesá a radostne ťa zdraví,
prichádzaš v mene Božom, zdrav' buď, Kráľ večnej slávy! – ℟.

2. Anjeli zišli z neba, aby ťa sprevádzali,
a smrteľný tvor, človek, k ich pridá svoje chvály. – *R.*
3. Pomedzi zástup ľudu k Svätému ideš mestu,
mlaď palmami a kvetmi pokrýva tvoju cestu. – *R.*
4. Hosanna, volá sprievod, lež tvoje oči hľadia
v ústrety múk a krížu, keď ťa aj verní zradia. – *R.*
5. My veríme však, že si Kráľ, ktorý večne žije,
a naše srdce k tebe oddanou láskou bije. – *R.*
6. Ako si vtedy prijal spev natešenej mladi,
prijmi aj našu chválu, veď spievame ti radi. – *R.*
7. A pripútaj nás k sebe, aby sme s tebou boli
v slávnostnej tejto chvíli, aj v úzkosti a bôli. – *R.*

Keď sprievod vchádza do kostola, spieva sa nasledujúce responzórium alebo iná vhodná pieseň o Ježišovom vstupe do Jeruzalema.

RESPONZÓRIUM

Keď Pán vchádzal do Svätého mesta,
jeruzalemské deti s palmovými ratolesťami v rukách
ohlasovali vzkriesenie života a volali:
Hosanna na výsostiach!
Keď ľudia počuli,
že Ježiš prichádza do Jeruzalema,
vyšli mu v ústrety s palmovými ratolesťami v rukách
a volali:
Hosanna na výsostiach!

Keď kňaz príde k oltáru, pobožká ho, prípadne aj incenzuje. Potom ide k sedadlu (odloží pluvál a oblečie si ornát). Vynechá úvodné omšové obrady a na zakončenie procesie prednesie modlitbu dňa. Potom pokračuje v slávení omše zvyčajným spôsobom.

Druhý spôsob: Slávnostný vstup

Ak nie je možné usporiadať procesiu, spomienka na Pánov vstup do Jeruzalema sa oslávi v kostole, a to slávnostným vstupom na začiatku slávnostnej svätej omše.

Veriaci s ratolesťami v rukách sa zhromaždia pred bránou kostola alebo vnútri kostola. Kňaz, prisluhujúci a skupina zástupcov ľudu prídu na stanovené miesto mimo presbytéria. Treba zvoliť také miesto, aby čo najviac prítomných mohlo sledovať obrad.

Kým kňaz ide na určené miesto, ľud spieva *Hosanna* (ako na s. 8) alebo inú vhodnú pieseň.

Požehnanie ratoleť a čítanie evanjelia o Ježišovom vstupe do Jeruzalema sa koná ako pred procesiou (pozri s. 9).

Po evanjeliu kňaz, prisluhujúci a skupina zástupcov ľudu slávnostne idú cez kostol k oltáru. Pritom sa spieva *Keď Pán vchádzal* alebo iná pieseň (JKS 182, 183).

Keď kňaz príde k oltáru, pobožká ho, odíde k sedadlu, vynechá úvodné omšové obrady a hneď prednesie modlitbu dňa. Potom pokračuje v omši zvyčajným spôsobom.

Tretí spôsob: Jednoduchý vstup

Vo všetkých ostatných omšiach tejto nedele, v ktorých sa nekoná slávnostný vstup, Pánov príchod do Jeruzalema sa pripomína jednoduchým vstupom.

Keď kňaz ide k oltáru, spieva sa úvodný spev so žalmom (pozri s. 18) alebo iná pieseň s rovnakou myšlienkou. Keď kňaz príde k oltáru, pobožká ho, odíde k sedadlu, pozdraví ľud a pokračuje v omši zvyčajným spôsobom.

V omšiach bez prítomnosti ľudu a v omšiach, v ktorých úvodný spev nemožno spievať, kňaz po prístupe k oltáru ho pobožká, pozdraví ľud a hneď číta úvodný spev. Potom pokračuje v omši zvyčajným spôsobom.

ÚVODNÝ SPEV

Šesť dní pred Veľkou nocou,
keď Ježiš prichádzal do Jeruzalema,
išli mu v ústrety deti s palmovými ratolesťami v rukách
a nadšene volali: Hosanna na výsostiach!
Požehnaný, ktorý prináša milosrdenstvo a spásu.

ŽALM 24, 9 – 10

Zdvihnite, brány, svoje hlavice a vyvýšte sa, brány prastaré,
lebo má vstúpiť kráľ slávy.
Kto je ten kráľ slávy?
Pán zástupov, to je ten kráľ slávy.
Hosanna na výsostiach!
Sláva ti, ktorý prinášaš milosrdenstvo a spásu.

Kde nemôže byť procesia ani slávnostný vstup, mala by sa konať
bohoslužba slova o Mesiášovom vstupe do Jeruzalema a o Pánovom
umučení, a to v sobotu večer alebo vo vhodnom čase v nedeľu.

SVÄTÁ OMŠA

Po procesii alebo po slávnostnom vstupe kňaz začne svätú omšu
modlitbou dňa.

MODLITBA DŇA

Touto modlitbou liturgia prechádza do tajomstva umučenia
a smrti nášho Pána, Kráľa na kríži. Vykupiteľ vstúpil v sláve do Jeru-
zalema, aby tam trpel a v bezbrannom ponížení a bolestiach odčinil
hriechy sveta. Modlitba je pokornou a skrúšenou prosbou, ktorá vy-
chádza z hĺbky srdca pri rozjímavom pohľade na kríž na Kalvárii. Aký
je človek?! Hľa: Hosanna a Ukrižuj!

**Všemohúci a večný Bože,
ty si dal ľudstvu vzor poníženosti
v Ježišovi Kristovi, našom Spasiteľovi,**

**keď sa z tvojej vôle stal človekom
a zomrel na kríži; *
láskavo nám pomáhaj, –
aby sme nasledovali jeho príklad v utrpení,
a tak mali účasť na jeho zmŕtvychvstaní.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.**

PRVÉ ČÍTANIE

Boží služobník je vzorom dokonalého učeníka, proroka, ktorý počúva Božie slovo a plní Božiu vôľu. Posmievajú sa mu, ale on neprotestuje; má istotu, že plní zámer spásy. Táto časť Izaiášovho proroctva o Spasiteľovom utrpení je treťou piesňou o Pánovom služobníkovi.

Tvár som si nezakryl pred potupou, lebo viem, že sa nezahanbím

Tretí spev Pánovho sluhu

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša

50, 4 – 7

**Pán Boh mi dal jazyk učeníka,
aby som vedel milým slovom posilniť unaveného.
Každé ráno prebúdza môj sluch,
aby som počúval ako učeník.
Pán Boh mi otvoril ucho.**

**A ja som neodporoval, nazad som neustúpil.
Svoj chrbát som nastavil tým, čo bili,
a svoje líca tým, čo trhali.
Tvár som si nezakryl pred potupou a slinou.
Pán Boh mi pomáha, preto nebudem zahanbený.
On zatvrdil moju tvár sťa kmeň
a viem, že sa nezahanbím.**

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ

ŽALM

Ž 22, 8 – 9. 17 – 18a. 19 – 20. 23 – 24

V responzóriovom žalme počujeme bolestne náreky nášho Spasiteľa, ktoré žalmista prorocky zachytáva už pred tisíc rokmi. Tento žalm veľmi jasne dokazuje inšpiráciu Ducha Svätého.

R. (2a): Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil.

1. Vysmieľajú sa mi všetci, čo ma vidia, *
vykrúcajú ústa a potriasajú hlavou.
2. „Úfal v Pána, nech ho vyslobodí, *
nech ho zachráni, ak ho má rád.“ – **R.**
3. Obkľučuje ma svorka psov, *
obstupuje ma tlupa zlosynov.
4. Prebodli mi ruky a nohy, *
môžem si spočítať všetky svoje kosti. – **R.**
5. Delia si moje šaty *
a o môj odev hádžu lós.
6. Ale ty, Pane, nevzďaľuj sa odo mňa, *
ty moja sila, ponáhľaj sa mi na pomoc. – **R.**
7. Tvoje meno chcem zvestovať svojim bratom *
a uprostred zhromaždenia chcem ťa velebiť.
8. Chváľte Pána, vy, ktorí sa ho bojíte, †
oslavujte ho, všetci Jakubovi potomci. *
Nech majú pred ním bázeň
všetky pokolenia Izraelove. – **R.**

DRUHÉ ČÍTANIE

Božská prirodzenosť je zastretá v ľudskej prirodzenosti sluhu. Ježiš Kristus, Boží Syn, sa uponížil až na smrť na kríži. Bol poslušný vôli Otca i vôli mocných tohto sveta. Obetuje svoj život na kríži.

Preto ho Boh povýšil a urobil Pánom (Kyrios). Pánom nad mocnými, nad časmi a svetmi. Po uponížení, po poslušnosti príde vzkriesenie. Je najvyšším Pánom i podľa ľudskej prirodzenosti.

Uponížil sa, preto ho Boh povýšil

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Filipanom 2, 6 – 11

**Ježiš Kristus, hoci má božskú prirodzenosť,
nepridržal sa svojej rovnosti s Bohom,
ale zriekol sa seba samého,
vzal si prirodzenosť sluhy,
stal sa podobným ľuďom
a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka.**

**Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť,
až na smrť na kríži.**

**Preto ho Boh nad všetko povýšil
a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno,
aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno
v nebi, na zemi i v podsvetí
a aby každý jazyk vyznával:
„Ježiš Kristus je Pán!“ na slávu Boha Otca.**

Počuli sme Božie slovo.

VERŠ PRED EVANJELIOM

Flp 2, 8 – 9

℟. Chvála ti, Kriste, Kráľ večnej slávy.

Kristus sa stal poslušným až na smrť, až na smrť na kríži.
Preto ho Boh nad všetko povýšil
a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno.

℟. Chvála ti, Kriste, Kráľ večnej slávy.

EVANJELIUM – PAŠIE

V dnešný deň sa číta pri bohoslužbe slova časť evanjelia o Pánovom umučení, ktoré nazývame pašie. Nie je to správa o udalostiach pre nás vzdialených; musíme ich v sebe znovu precítiť: veď Kristus trpel za nás. On nás videl pred sebou a teraz sa nám prihovára svojím slovom.

Pašie sa čítajú bez sviečok a bez incenzácie, bez pozdravu a bez poznačenia knihy znakom kríža. Číta ich diakon, ak ho niet, kňaz. Čítať ich môžu aj lektori laici; v tomto prípade, ak je to možné, treba vyhradiť kňazovi časti, v ktorých hovorí Kristus. U nás sa často prednášajú pašie spevom.

Pašie majú predniesť traja: jeden prednáša to, čo hovorí Kristus, druhý zas text evanjelistu, tretí to, čo hovoria ostatné osoby a ľud. Pri oznámení, že Pán Ježiš vydýchol, všetci si kľaknú.

V roku A:

**Umučenie nášho Pána Ježiša Krista
podľa Matúša**

26, 14 – 27, 66

Jeden z Dvanástich – volal sa Judáš Iškariotský – odišiel k veľkňazom a vyzvedal sa: „Čo mi dáte, a ja vám ho vydám?“ Oni mu určili tridsať strieborných. A od tej chvíle hľadal príležitosť vydať ho.

Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?

V prvý deň sviatkov Nekvasených chlebov prišli k Ježišovi učeníci a pýtali sa ho: „Kde ti máme pripraviť veľkonočnú večeru?“

On povedal: „Chodte do mesta k istému človeku a povedzte mu: Učiteľ odkazuje: Môj čas je blízko, u teba budem jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka.“

Učeníci urobili, ako im Ježiš rozkázal, a pripravili veľkonočného baránka.

Jeden z vás ma zradí

Keď sa zvečerilo, zasadol s Dvanástimi za stôl. A keď jedli, povedal: „Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí.“

Veľmi osmutneli a začali sa ho jeden po druhom vypytovať: „Som to ja, Pane?“

On odpovedal: „Kto so mnou namáča ruku v mise, ten ma zradí. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človeku, ktorý zrádza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil.“

Aj jeho zradca Judáš sa opýtal: „Som to azda ja, Rabbi?“

Odpovedal mu: „Sám si to povedal.“

Toto je moje telo. Toto je moja krv

Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: „Vezmite a jedzte: toto je moje telo.“

Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: „Pite z neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov. Hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z tohto plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojho Otca.“

Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu.

Udriem pastiera a stádo oviec sa rozpráhne

Vtedy im Ježiš povedal: „Vy všetci tejto noci odpadnete odo mňa, lebo je napísané: ‘Udriem pastiera a stádo oviec sa rozpráhne.’ Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“

Peter mu povedal: „Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem.“

Ježiš mu odvetil: „Veru, hovorím ti: Tejto noci, skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“

Peter mu povedal: „Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa.“

Podobne hovorili aj ostatní učeníci.

Doláhli naňho smútok a úzkosť

Tu Ježiš prišiel s nimi na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal učeníkom: „Sadnite si tu, kým odídem tamto a pomodlím sa.“

Vzal so sebou Petra a oboch Zebedejových synov. I doláhli naňho smútok a úzkosť. Vtedy im povedal: „Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bďte so mnou!“

Trochu poodišiel, padol na tvár a modlil sa: „Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty.“

Keď sa vrátil k učeníkom, našiel ich spať. I povedal Petrovi: „To ste nemohli ani hodinu bdieť so mnou? Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé.“

Znova odišiel a modlil sa: „Otče môj, ak ma tento kalich nemôže minúť a musím ho piť, nech sa stane tvoja vôľa.“

A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy. Nechal ich, znova sa vzdialil a tretí raz sa modlil tými istými slovami. Potom prišiel k učeníkom a povedal im: „Teraz už spite a odpočívajte! Hľa, prišla hodina; Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstaňte, poďme! Pozrite, môj zradca sa priblížil.“

Položili na Ježiša ruky a zajali ho

A kým ešte hovoril, prišiel Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním veľký zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi a starší ľudu. Jeho zradca im dal znamenie: „Koho pobožkám, to je on; toho chyťte!“

A hneď pristúpil k Ježišovi a povedal: „Buď pozdravený, Rabbi!“ A pobožkal ho.

Ježiš mu povedal: „Priateľu, načo si prišiel!?“ Vtedy pristúpili, položili na Ježiša ruky a zajali ho.

Tu jeden z tých, čo boli s Ježišom, vystrel ruku, vytasil meč, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odťal mu ucho. Ježiš mu povedal: „Daj svoj meč na jeho miesto! Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú. Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov? Ale ako by sa potom splnilo Písmo, že to má byť takto?“

V tú hodinu povedal Ježiš zástupom: „Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. Deň čo deň som sedával a učil v chráme, a nezajali ste ma.“

Toto všetko sa stalo, aby sa splnili písma Prorokov. Vtedy ho všetci učeníci opustili a rozutekali sa.

Uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci

Tí, čo Ježiša zajali, odvieďli ho k veľkňazovi Kajfášovi, kde sa zhromaždili zákonníci a starší. Peter šiel zďaleka za ním až do veľkňazovho dvora. Vošiel dnu a sadol si k sluhom: chcel vidieť, ako sa to skončí.

Veľkňazi a celá veľrada zháňali krivé svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli, hoci vystúpilo mnoho falošných svedkov. Napokon prišli dvaja a hovorili: „Tento povedal: „Môžem zboriť Boží chrám a o tri dni ho postaviť.““

Tu vstal veľkňaz a spýtal sa ho: „Nič neodpovieš? Čo to títo svedčia proti tebe?!“ Ale Ježiš mlčal.

Veľkňaz mu povedal: „Zaprisahám ťa na živého Boha, aby si nám povedal, či si Mesiáš, Boží Syn.“

Ježiš mu odvetil: „Sám si to povedal. Ale hovorím vám: Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch.“

Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: „Rúhal sa! Načo ešte potrebujeme svedkov? Sami ste teraz počuli rúhanie. Čo na to poviete?“

Oni odpovedali: „Hoden je smrti!“

Potom mu pluli do tváre a bili ho pästami, iní ho zauškovali a hovorili: „Prorokuj nám, Mesiáš, hádaj, kto ťa udrel!“

Skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš

Peter sedel vonku na nádvorí. Prišla k nemu ktoráśi slúžka a povedala: „Aj ty si bol s Ježišom Galilejským!“

Ale on pred všetkými zaprel: „Neviem, čo hovoríš.“

Keď vyšiel k bráne, videla ho iná a povedala tým, čo tam boli: „Tento bol s Ježišom Nazaretským!“

On znova zaprel s prísahou: „Nepoznám toho človeka.“

O chvíľku pristúpili tí, čo tam stáli, a povedali Petrovi: „Veru, aj ty si z nich, veď aj tvoja reč ťa prezrádza!“

Vtedy sa začal zaklínať a prisahať: „Nepoznám toho človeka.“ A vtom zaspieval kohút.

Tu sa Peter rozpamätal na slovo, ktoré mu bol povedal Ježiš: „Skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“ Vyšiel von a horko sa rozplakal.

Ježiša odovzdali vladárovi Pilátovi

Keď sa rozodnilo, veľkňazi a starší ľudu sa uzniesli, že Ježiša vydajú na smrť. Preto ho spútaného odviedli a odovzdali vladárovi Pilátovi.

*Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice,
lebo je to cena krvi*

Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, lútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľkňazom a starším so slovami: „Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv.“

Ale oni odvetili: „Čo nás do toho? To je tvoja vec!“

On odhodil strieborné peniaze v chráme a odišiel; a potom sa šiel obesiť.

**Veľkňazi vzali peniaze a povedali: „Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi!“ Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pocho-
vávanie cudzincov. Preto sa to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jere-
miáš: „Vzali tridsať strieborných, cenu toho, ktorého tak-
to ocenili synovia Izraela, a dali ich za Hrnčiarovo pole;
ako mi prikázal Pán.“**

Začiatok kratšej verzie:

Si židovský kráľ?

Keď Ježiš stál pred vladárom, vladár sa ho spýtal: „Si židovský kráľ?“

**Ježiš odpovedal: „Sám to hovoríš.“ A keď naňho veľ-
kňazi a starší žalovali, nič neodpovedal.**

**Vtedy sa ho Pilát opýtal: „Nepočuješ, čo všetko proti
tebe svedčia?“**

Ale on mu neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vladár veľmi čudoval.

Na sviatky vladár prepúšťal zástupu jedného väzňa, ktorého si žiadali. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal Barabáš.

Keď sa zhromaždili, Pilát im povedal: „Koho vám mám prepustiť: Barabáša alebo Ježiša, ktorý sa volá Mesiáš?“ Lebo vedel, že ho vydali zo závesti.

Keď sedel na súdnej stolič, odkázala mu jeho manželka: „Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vytrpela pre neho.“

Veľkňazi a starší nahovorili zástupy, aby si žiadali Barabáša a Ježiša zahubili.

Vladár sa ich opýtal: „Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?“

Oni zvolali: „Barabáša!“

Pilát im povedal: „Čo mám teda urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Mesiáš?“

Všetci volali: „Ukrižovať ho!“

On vravel: „A čo zlé urobil?“

Ale oni tým väčšmi kričali: „Ukrižovať ho!“

Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: „Ja nemám vinu na krvi tohto človeka. To je vaša vec!“

A všetok ľud odpovedal: „Jeho krv na nás a na naše deti!“

Vtedy im prepustil Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali.

Bud' pozdravený, židovský kráľ

Vladárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu. Vyzliekli ho a odeli

do šarlátového pláštá, z trnía uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolená a posmievali sa mu: „Buď pozdravený, židovský kráľ!“

Pľuli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z pláštá a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali.

Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov

Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol kríž. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka.

Dali mu piť víno zmiešané so žľcou. Ale keď ho ochutnal, nechcel piť.

Keď ho ukrižovali, hodili lós a rozdelili si jeho šaty. Potom si posadali a strážili ho.

Nad hlavu mu dali nápis s označením jeho viny: „Toto je Ježiš, židovský kráľ!“

Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava.

Ak si Boží Syn, zostúp z kríža!

A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu: potriasali hlavami a vraveli: „Ty, čo zboríš chrám a za tri dni ho znova postaviš, zachráň sám seba! Ak si Boží Syn, zostúp z kríža!“

Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi so zákoníkmi a staršími: „Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Je kráľom Izraela; nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho. Spoliehal sa na Boha; nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád. Veď povedal: ‚Som Boží Syn.‘“

Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní.

Eli, Eli, lema sabakthani?

Od dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Okolo tretej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: „Eli, Eli, lema sabakthani?“, čo znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“

Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, vraveli: „Volá Eliáša.“

Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili: „Počkaj, nech uvidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť.“

Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol dušu.

Pokľakne sa a chvíľu je ticho.

A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospelu. Zem sa triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým.

Keď stotník a tí, čo s ním strážili Ježiša, videli zemetrasenie a všetko, čo sa deje, veľmi sa naľakali a hovorili: „On bol naozaj Boží Syn.“

Koniec kratšej verzie.

Boli tam a zďaleka sa pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali Ježiša z Galiley a posluhovali mu. Medzi nimi bola Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov.

Jozef uložil Ježišovo telo do svojho nového hrobu

Keď sa zvečeralo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo.

Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel.

Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu.

Máte stráž; chodte a strážte, ako viete!

Na druhý deň, ktorý bol po Prípravnom dni, zhromaždili sa veľkňazi a farizeji k Pilátovi a hovorili: „Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, ešte kým žil, povedal: ‚Po troch dňoch vstanem z mŕtvych.‘ Rozkáž teda strážiť hrob až do tretieho dňa, aby azda neprišli jeho učeníci a neukradli ho a nepovedali ľudu: ‚Vstal z mŕtvych,‘ a ostatné klamstvo by bolo horšie ako prvé.“

Pilát im povedal: „Máte stráž; chodte a strážte, ako viete!“

Oni šli a hrob zabezpečili: zapečatili kameň a postavili stráž.

Počuli sme slovo Pánovo.

V roku B:

**Umučenie nášho Pána Ježiša Krista
podľa Marka**

14, 1 – 15, 47

Hľadali spôsob, ako podvodne chytiť Ježiša a zabiť

Bolo dva dni pred Veľkou nocou a sviatkami Nekvasených chlebov. Veľkňazi a zákonníci hľadali spôsob, ako ho podvodne chytiť a zabiť. Ale hovorili: „Nie vo sviatok, aby sa ľud nevzbúrili.“

Vopred pomazala moje telo na pohreb

Keď bol v Betánii v dome Šimona Malomocného a sedel pri stole, prišla žena s alabastrovou nádobou pravého vzácneho nardového oleja. Nádobu rozbila a olej mu vyliala na hlavu. Niektorí sa hnevali a hovorili si: „Načo takto mrhať voňavý olej?! Veď sa mohol tento olej predať za viac ako tristo denárov a tie rozdať chudobným.“ A osopovali sa na ňu.

Ale Ježiš povedal: „Nechajte ju! Prečo ju trápíte? Urobila mi dobrý skutok. Veď chudobných máte vždy medzi sebou, a keď budete chcieť, môžete im robiť dobre. Ale mňa nemáte vždy. Urobila, čo mohla. Vopred pomazala moje telo na pohreb. Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila.“

Judášovi Iškariotskému slúbili peniaze

Judáš Iškariotský, jeden z Dvanástich, odišiel k veľkňazom, aby im ho zradil. Tí sa potešili, keď to počuli, a slúbili, že mu dajú peniaze. A on hľadal spôsob, ako ho príhodne vydať.

Kde je pre mňa miestnosť, v ktorej by som mohol jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka?

V prvý deň sviatkov Nekvasených chlebov, keď zabíjali veľkonočného baránka, povedali mu jeho učeníci: „Kde ti máme ísť pripraviť veľkonočnú večeru?“

Poslal dvoch zo svojich učeníkov a vrazil im: „Choďte do mesta. Tam stretnete človeka, ktorý bude niesť džbán vody. Choďte za ním a pánovi domu, do ktorého vojde, povedzte: Učiteľ odkazuje: Kde je pre mňa miestnosť, v ktorej by som mohol jesť so svojimi učeníkmi

veľkonočného baránka?‘ On vám ukáže veľkú hornú sieň, prestretú a pripravenú. Tam nám prichystajte.“

Učenci odišli, a keď prišli do mesta, všetko našli tak, ako im povedal. A pripravili veľkonočného baránka.

Jeden z vás ma zradí

Keď sa zvečerilo, prišiel s Dvanástimi. A keď boli pri stole a jedli, Ježiš povedal: „Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí, ten, čo je so mnou.“

Zosmutneli a začali sa ho jeden po druhom vypytovať: „Azda ja?“

On im odpovedal: „Jeden z Dvanástich, čo so mnou namáča v mise. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človeku, ktorý zrádza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil.“

Toto je moje telo. Toto je moja krv novej zmluvy

Keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im, hovoriac: „Vezmite, toto je moje telo!“

Potom vzal kalich, vzdával vďaky, dal im ho a všetci z neho pili. A povedal im: „Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých. Veru, hovorím vám: Už nebudem piť z plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť nový v Božom kráľovstve.“

Skôr ako dva razy kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš

Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu. Vtedy im Ježiš povedal: „Všetci odpadnete, lebo je napísané: ‚Udriem pastiera a ovce sa rozprchnú.‘ Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“

Peter mu povedal: „Aj keby všetci odpadli, ja nie.“

Ježiš mu odvetil: „Veru, hovorím ti: Ty ma dnes, tejto noci, skôr ako dva razy kohút zaspieva, tri razy zaprieš.“

Ale on ešte horlivejšie vyhlasoval: „Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa.“

Podobne hovorili aj ostatní.

Doláhli naňho hrôza a úzkosť

Prišli na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal svojim učeníkom: „Sadnite si tu, kým sa pomodlím.“

Vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána. I doláhli naňho hrôza a úzkosť. Vtedy im povedal: „Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bďte!“

Trocha poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina. Hovoril: „Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty.“

Keď sa vrátil, našiel ich spať. I povedal Petrovi: „Šimon, spíš? Ani hodinu si nemohol bdieť? Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo slabé.“

Znova odišiel a modlil sa tými istými slovami. A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy a nevedeli, čo mu povedať.

Keď prišiel tretí raz, povedal im: „Ešte spíte a odpočívate? Dost už. Prišla hodina: hľa, Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstaňte, poďme! Pozrite, môj zradca je blízko.“

Chyťte ho a obozretne odvedte!

A kým ešte hovoril, prišiel zrazu Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi, zákonníci a starší. Jeho zradca im dal znamenie: